

Demokratins gräns

– En fallstudie av Durandlinjens betydelse för den demokratiska utvecklingen i Afghanistan

Fredrik Hahn
Jan O Carlsson

Abstract

Denna uppsats behandlar frågeställningen om demokrati kan utvecklas i en nation som har oklara gränser mot sina grannar och då applicerad på Afghanistan specifikt. Situationen i gränsregionen mellan Afghanistan och Pakistan analyseras med Dankwart A. Rustows teori om nationell enighet som en grundförutsättning för demokratisering. Vi tillämpar en modell utvecklad av Douglas M. Gibler och Jaroslav Tir om en alternativ förklaring av demokrati och fred som en funktion av lösandet av territoriella hot. Vår analys av freds och demokratiforskning och gränsteori visar på gränsdragningens betydelse i fallet Afghanistan. Med landets historiska bakgrund, svag centralmakt och låg tilltro till den egna regimen finner vi teoretiskt stöd av gränsdragningens direkta koppling till säkerhetsläget och indirekta koppling till demokratibildning.

Nyckelord: Afghanistan, Pakistan, Pashtun, Säkerhet, Gränsdragning, Demokratisering

Antal ord: 8986

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
2	Uppsatsens upplägg	4
2.1	Syfte & frågeställning	4
2.2	Definition	4
2.3	Teori	5
2.4	Avgränsning	6
2.5	Metod & material	6
3	Historisk bakgrund	8
3.1	Afghanistan	8
3.2	Pakistan	10
3.3	Pashtunistan.....	11
3.4	Durandlinjen.....	12
3.4.1	North-West Frontier Province (NWFP)	14
3.4.2	Gränskonflikter under kalla kriget	15
4	Nutid	16
4.1	Säkerhetsläget.....	16
4.1.1	Korruption och kriminalitet.....	17
4.1.2	Institutionell design.....	18
4.2	Uti possidetis juris.....	19
4.3	Legitimiteten för Durandlinjen.....	20
5	Gränsers betydelse för demokratin	22
5.1	Gränsers betydelse för fred	22
5.1.1	Positive Territorial Peace	23
5.2	Gränskonfliktens inverkan på demokrati	24
6	Slutledning	27
6.1	Sammanfattning	27
6.2	Avslutande analys & diskussion:	27
7	Referenser	30

1 Inledning

På tjugohundratalet uppfattas demokrati som något självklart för människor som lever i västvärlden. I stora delar av världen är denna styrelseform inte självklar utan olika former av auktoritära regimer förekommer. Demokrati jämfört med ett odemokratiskt styrelseskick värnar på ett bättre sätt om sina invånares fri- och rättigheter och har en dämpande effekt på risken för inbördeskrig och även terrorism (Haerpfer mfl, 2009, s. 1).

Teorierna bakom gränsdragningens betydelse har förändrats i modern tid då klar gränsdragning minskat sin betydelse (He, 2001, s. 97). Dankwart A. Rustow (1970) definierade nationell enighet som ett grundkrav för demokratin. Detta är något som både falsifierats med fall av konsoliderade demokratier utan en utformad nationell enighet och/eller utan en samlad nationell identitet (He, 2001, s.98). Vidare debatteras ifall en demokrati kan förekomma utan en klar gränsdragning (som räknas som en del av en nationell enighet), då tilltron till staten är för svag för att konflikten skall kunna lösas på institutionell väg (Bienen mfl, 1991, s. 222) (Turan, 1997, s. 289-292). Någon vedertagen konsensus tycks inte existera. Utan orsakssambanden är till sin natur komplexa kontextuella. För att fastställa gränsdragningens betydelse för ett lands demokratiseringsprocess fordras en särskild undersökning för varje enskilt land.

För att finna den teori som är mest lämplig för fallet Afghanistan har vi valt att undersöka de kriterier som talar för eller mot en institutionell lösning: exempelvis våldsmonopol hos den egna staten och korrupsionsgrad.

Huvudproblematiken för Afghanistan är säkerhetsläget och vår tes är att en klar gränsdragning kan utgöra en förutsättning för att skapa stabilitet som i sin tur är en delförutsättning för en demokratisk utveckling. Med en klar gränsdragning kan gränsområdet stabiliseras och därmed även underlätta den institutionella uppbyggnaden och en demokratisk utveckling. I historiska fall har forskare påvisat att en gränsöverenskommelse varit betydande för demokratisering i det avseendet att behovet av en stor militärstyrka har minskat som en följd av att gränsregionerna kunnat pacificeras genom samarbete. Med ett mindre politiskt krav på stark militärmakt ökar de civila möjligheterna att närma sig en demokratisk utveckling (Gibler & Tir, 2010, s.951ff).

Vår målsättning med denna uppsats är att undersöka om ett samband finns mellan gränsdragningen Pakistan och Afghanistan och den haltande demokratiska utveckling vi ser i Afghanistan. Genom att undersöka detta samband ämnar vi att synliggöra ytterligare en aspekt på den idag internationellt sett mest uppmärksammade konflikten.

Uppsatsen kommer inledas med en ingående beskrivning av konflikten om gränsområdet mellan Afghanistan och Pakistan för att belysa de effekter som konflikten medfört. Vidare beskrivs de generella motsättningar som finns för en

konsolidering av gränsen och i synnerhet det systemiska dilemmat om ägarskapet enligt Anna K. Jarstad (Jarstad, 2008, s. 24). Vi diskuterar om fred och demokratisk utveckling skulle kunna ses som symptom och inte orsaken till avlägsnandet av territoriella hot, vilket är en hypotes driven av bland andra Douglas M. Gibling (Gibling, 2007, s. 509) i det valda fallet. Slutligen presenteras en modell av Gibling & Tir (2010) för att se till hur en ömsesidig gränsöverenskommelse kan ha långsiktiga effekter på den demokratiska utvecklingen. Vid uppsatsens sista del lyfts det systemiska dilemmat upp igen för att belysa gränskonsolideringens långsiktiga fördelar för internt utvecklad demokrati.

2 Uppsatsens upplägg

Denna uppsats är en deskriptiv teorikonsumerande fallstudie. Vi utgår från den normativa utgångspunkten att demokrati är att föredra framför alternativa styrelseskick. Vi har antagit en hypotes utifrån en artikel av Gibler & Tir (2010) som stipulerar att fred och demokrati fungerar som beroendevariabler gentemot den oberoende variabeln territoriell fred. Uppsatsen antar en explorativ ansats vilket innebär att vi utforskar befintlig teori rörande gränsdragnings betydelse i syfte att belysa de effekter en oklar gränsdragnings har på det specifika fallet Afghanistan. Vi testar två teorier utifrån Afghanistans förutsättningar vägda mot de respektive teoriernas förklaringsvärde. Analysen består av en utvärdering av gränsens betydelse utifrån testad teori inom ämnet samt en konstruktiv analys av hur en konsolidering av gränsen skulle kunna påverka den demokratiska utvecklingen.

2.1 Syfte & frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka gränsdragnings inverkan på demokratiseringsprocessen i Afghanistan. Vår målsättning är att besvara frågan:

Hur kan vi med olika teorier kring gränsdragnings förklara den undermåliga demokratiutvecklingen i Afghanistan?

2.2 Definition

Vid omnämmandet av begreppet demokrati i vår uppsats så utgår vi ifrån den definition av begreppet av vad som avses med en demokratisk stat enligt Richard Rose (Rose, 2009, s. 11).

För det första har vi själva definitionen på vad som utgör en stat. Staten måste inom sitt territorium ha monopol på maktutövning som kan innebära våld, såsom polis, domstolar och armé. Staten måste kunna garantera medborgarna säkerhet mot att de ger upp sin frihet. Staten måste också ha en styrelseform som är stabil och inte förändras med att regeringen byts ut. Staten måste ha ett rättssystem som reglerar vad staten får göra i förhållande till dess medborgare så att dessa i sin tur kan agera inom givna ramar.

För att staten skall vara demokratisk så skall regeringar kunna bytas ut i fria och allmänna val. Det innebär att de styrande representerar folket och har att

utföra det som folket önskar. För att demokratin skall kunna sägas vara konsoliderad skall de två huvudkonkurrenterna ha gett upp makten till den andre genom ett val (Hague mfl, 2007, s. 57).

Rättssystemet skall reglera inte bara vad de styrande får göra utan också vad de inte får göra och det ska upprätthållas. Medborgarna skall vara fria att uttrycka sin uppfattning även om den är kritisk mot de styrande. Slutligen skall medborgarna vara fria att engagera sig i olika föreningar och även kunna delta i den politiska styrningen (Rose, 2009, s. 12).

2.3 Teori

Vi vill studera gränsdragningens betydelse för den demokratiska utvecklingen i Afghanistan. Det är då av intresse att studera de teorier som behandlar gränsdragningens påverkan på faktorer som i sin tur kan ha en påverkan på den demokratiska utvecklingen.

För att en nation skall bli en internationellt erkänd stat måste den visa att den har kontroll över ett territorium, vilket underlättas av fastställda gränser. Gränsdragningens betydelse för att skapa fred behandlas av *peaceful territorial transfer*, en teori som startar med att oklar gränsdragning kan leda till instabilitet. Denna instabilitet uppmuntrar stater till militär upprustning som ökar risken för mellanstatliga konflikter och därmed motverkar fred. För att diskutera gränsdragningens betydelse för demokratin måste vi då diskutera om gränserns betydelse för fred också har betydelse för en demokratisk utveckling (Gibler & Tir, 2010, s. 952).

En annan teori bygger på att den demokratiska utvecklingen är beroende av en grundläggande förutsättning att det råder en nationell enighet. Enligt denna teori föregår nationell enighet alla andra faser av demokratiseringen men det är oviktigt när eller hur den uppnåts. För att diskutera gränsdragningens betydelse för demokratin måste vi då diskutera gränserns betydelse för utveckling av nationell enighet (Rustow, 1970, s 337ff).

Samuel Huntington framförde 1993 en teori om att framtidens konflikter kommer att stå mellan civilisationer och ha en kulturell orsak. Vi belyser också kulturella skillnader i Afghanistan som kan ha en påverkan på gränsdragningens konsolidering för nationen (Huntington, 1993, s. 22ff).

Baserat på de genomförda teoristudierna och empirisk undersökning av historik och nuläge i Afghanistan gör vi en kritisk analys av teoriernas tillämplighet för att svara på vår frågeställning.

2.4 Avgränsning

Vi fokuserar arbetet genom att sammanfatta de interna faktorer som ligger till grund för den oklara gränsdragningen, men även vissa externa faktorer som försvårar en konsolidering. I fallet med gränstvister så som den mellan Afghanistan och Pakistan är de externa faktorerna betydande och omfattande och skulle kräva en egen undersökning. Vi har valt att fokusera på en övergripande bild av de faktorer som vi anser är mest relevanta och har en teoretisk förklarbarhet. I fråga om valet av forskningsproblem är vi medvetna om att en enskild variabels förklaringsvärde inte är tillräckligt för att förklara ett lands demokratiseringsprocess utan vi ämnar som tidigare nämnt belysa en av dessa.

Problematismen av gränsers roll ifråga om demokratiseringsprocessen skall betraktas som en kritisk granskning av det påstådda sambandet. Vi presenterar olika teoriskolors tolkning av gränsers betydelse med ambitionen att uppfylla kravet för intern validitet av de förklarande slutsatserna av orsakssamband mellan analysenheterna. Genom valet av en teori som hävdar gränsens påverkan på styrelseskick kan vi inte hävda oss en positivistisk vetenskapssyn (Esaiasson mfl, 2009, s. 64).

Då populationen begränsas till ett enskilt fall har vi inga ambitioner att uppfylla kraven på extern validitet (ibid.).

2.5 Metod & material

Vårt val av metod har påverkats av att vi ser det aktuella problemområdet som kontextbundet till sin karaktär. Gränsdragningsproblematik ses som en av åtskilliga oberoende variabler för att förklara den beroende variabeln demokratisering. De förutsättningar vi tilldelats i form av tidsram samt uppsatslängd ligger tillgrund för valet av en fallstudie med en variabel. Vidare kräver vår fallstudie ökad kunskap om de förutsättningar den valda regionen besitter för att utreda gränsdragningens förklaringsvärde. Följaktligen anser vi att en fallstudie är bäst lämpad för vår uppsats, med reservationen att med en större undersökning skulle en komparativ studie av liknande fall kunna ha genomförts i syfte att finna en generaliserande trend eller en komparativ studie mellan olika variabelers förklaringsvärde på den haltande demokratiska utvecklingen i Afghanistan.

I vår teorikonsumerande studie genomförs en empirisk analys av de aktörer, begrepp och regionens beskaffenhet som vi anser är relevant. Vi kommer att, med

hjälp av våra teorier, konstruera ett klassifikationsschema/begreppsapparat. Med hjälp av ett sådant kommer läsaren i analysen kunna utläsa andra slutsatser än de som är direkt synliga i materialet (Esaiasson mfl, 2009, s. 37).

Av den anledningen skapas ett behov av en begreppsutredande diskussion rörande vad vi menar med demokrati, demokratisering och gränsteoretisk teori rörande transitering mot demokrati. Dessa definitioner används sedan i vår analys av Afghanistan. Vår begreppsapparat kommer ofrånkomligen att färgas av våra val och ställningstaganden vilket avsäger oss en positivistisk verklighetssyn. Genom att beskriva dessa kommer läsaren att kunna följa analysen.

Valet av material för uppsatsen bygger på uteslutande böcker, artiklar och tidskrifter vilket skall klassificeras som sekundärmaterial. Genom att studera tidigare genomförd forskning inom området konstaterade vi att detta val är nödvändigt för att skapa förståelse hos läsaren om det valda fallet samt inkorporera de teorier vi använder som verktyg för vår utredning.

Genom handledning och diskussioner om uppsatsämnet med samhällsvetenskapliga och freds- och konflikt forskare hoppas vi erbjuda en ny angreppsvinkel på fallet Afghanistan som uppfyller de källkritiska reglerna (Esaiasson mfl, 2009, s. 318-323).

Vår disposition för analysen inleds med att först gå igenom den historiska bakgrunden till gränskonflikten för att ge en förförståelse till hur det ser ut idag. Vi operationaliserar sedan genom att konstruera den begreppsapparat vi ämnar använda oss av som berör demokrati, demokratisering och gränsteori. Avslutningsvis genomförs analysen och våra slutsatser presenteras.

3 Historisk bakgrund

Gränslinjen mellan Afghanistan och Pakistan tillkom 1893, det vill säga för 118 år sedan. Det är ofrånkomligt svårt att värdera de ställningstaganden som dåtidens politiska ledare tog. I sista avsnittet i detta kapitel skall vi redogöra för de händelser vi tror är de mest väsentliga för gränslinjens betydelse för säkerheten och demokratiseringen. Vi anser dock att det är nödvändigt att först ge lite geografiska, demografiska och historiska fakta om regionen.

3.1 Afghanistan

Afghanistan har en landyta på 647 500 km² (ca 1,5 Sverige), har ca 30 miljoner invånare med en medelinkomst på 1000 dollar per capita. Afghanistan är ett stamsamhälle bestående av 4 större och ett 30-tal mindre folkgrupper. Det största är Pashtuner som utgör 42 % av befolkningen (ordet afghan är en poetisk omskrivning av pashtu). Islam är den dominerande religionen med 80 % sunnimuslimer, 19 % shiamuslimer och 1 % med annan trostillhörighet. Statskicket är sedan 2001 en republik med folkvald president, indelat i 34 regioner med centralt utnämnda guvernörer. Kabul är huvudstad med ca 3.5 miljoner invånare (CIA 1, 2011).

Figur 1. Afghanistan Källa: CIA 1, 2011

För att förstå sig på hur det moderna landet Afghanistan och dess gränser har skapats, så måste man även förstå sig på dess historiska utbredning. Efter tillbakadragandet av både Perserriket och Mogulriket under 1700-talet formade de motsträviga pashtunska bergsfolken ett första Pashtunriket. De hade stått mot åtskilliga ockupantförsök med samma taktik som används i dagens konflikt, de kände till och utnyttjade den besvärliga och höga bergsterrängen. Pashtunriket sprunget ur ett en kraftansträngning med Durranistammen¹ som styrande sträckte sig från Mashhad i väst och förbi Oxus och ända ner till Indusfloden d.v.s. från dagens Iran ner till Indien. Pashtunriket minskade snabbt i storlek fram till 1820 enbart bestående av de viktigaste städerna Kandahar, Ghazni, Kabul och Peshawar. Herat i norr hade förklarat sig självständigt och Kabul hade inte något inflytande över pashtunerna i bergsmassivet och det punjabiska Sikhimperiet tog över öst. I samma epok började européerna få upp intresset för regionen och det första Anglosaxiska kriget mot det Brittiska imperiet resulterade i förlust. Genom att installera en marionettkung var britterna för tillfället nöjda med vad som betraktades som en buffertzonen av stamfolk mot deras största fiende, Ryssland (Omrani, 2009, s. 179-181).

Under 1800-talet kontrollerades Afghanistan av det brittiska imperiet och fick inte självständighet förrän efter första världskriget. Landet hade en någorlunda stabil period fram till 1973 då en militärkupp genomfördes. Därefter tog kommunisterna makten 1977, med sovjetisk invasion 1979 och 1989 kastades Afghanistan in i olika klanstrider efter Sovjetunionens uttåg. Afghanistan var ett land med inbördeskrig fram till 1996 då Talibanrörelsen tog makten över större delen av landet. Talibanernas fundamentalistiska styrning av landet fick omvärlden att reagera och 2001 avsattes talibanregimen av en internationell styrka ledd av USA, Hamid Karzai tillsattes för att styra en övergångsregering och FN:s säkerhetsråd beslutade om att tillsätta den fredsbevarande styrkan ISAF för att hjälpa Karzai att upprätthålla lag och ordning.

Den strategiskt viktiga positionen i Centralasien har bidragit till Afghanistans blodiga historia. Som en länk mellan Syd- och Centralasien till Mellanöstern har landet försvarat sig mot ockupanter från Djingis Khans Mongoliska Rike, Perserriket och Mogulriket till Storbritanniens och Sovjetunionens försök att kontrollera dess område. Landet har haft varit en monarki, kommunistisk stat och republik (Omrani, 2009, s.179-182). Denna omvälvande historia och det faktum att landet inte har haft en stabil statsmakt under modern historia är en viktig förståelse för fallanalysens senare delar.

---

¹ Stammen Durranian är den största (16 % av befolkningen) stammen i dagens Afghanistan och även en av de största i dagens Pakistan. Presidenten Hamid Karzai i Afghanistan tillhör stammen Durranian (CIA 1, 2011) (Omrani, 2009, s. 180-181).

3.2 Pakistan

Pakistan har en landyta på 803 940 km² (ca 1,8 Sverige), har ca 174,5 miljoner invånare med en medelinkomst på 3000 dollar per capita. Statskicket är semipresidentialism och indelat i 4 provinser, 2 territorier och 2 speciella områden. Landet är muslimskt med ca 75 % sunnimuslimer, 20 % shiamuslimer och resten av annan trostillhörighet. Punjaber är den största folkgruppen. Pakistan har cirka en miljon afghanska flyktingar i landet (CIA 2, 2011).

Figur 2. Pakistan. Källa: CIA 2, 2011

Pakistan som land uppstod 1947 efter att ha brutits loss från Indien, strax efter Indiens självständighet. Tiden före 1947 var hela Indien ett brittiskt protektorat. Under årtusenden utgjorde området runt floden Indus en plats för olika jordbrukskulturer. Pakistan som land uppstod 1947 efter att Indien vid självständigheten blev en hinduistisk förbundsrepublik, och Pakistan bröt sig ur som en muslimsk republik, strax efter självständigheten. Östra delen av Indien ingick till en början i Pakistan, men bröt sig ur 1971 och bildade Bangladesh.

I syfte att få utökad förståelse för Pakistans direkta och indirekta påverkan på Afghanistan måste vi här nämna ett par rader om Pakistans relation till Indien. Efter utbrytandet från Indien har spänningen mellan nationerna legat kvar. Sedan 1949 har FN haft en militär observationsgrupp av fredsbevarande styrkor närvarande i gränsområdet Kashmir. Trots en tillsynes upprätthållen vapenvila från 2004 kvarstår gränskonflikten om Kashmirområdet som världens största och mest militariserade territoriella dispyt (CIA 2, 2011).

Det faktum att en nation liksom Pakistan som har två oklara gränser försämrar möjligheterna för att en resolution gällande en av gränserna enligt undersökningen utförd av Gibler & Tir (2010, s. 954). I sin undersökning fann författarparet

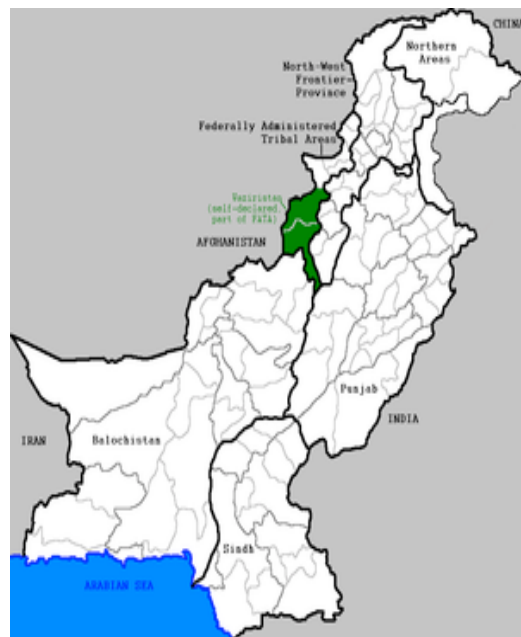
koppling mellan en fredligt konsoliderad gränsdragning och en kvarvarande omtvistad gräns, där benägenheten att lösa den en av gränserna saknas om inte den andra kvarstod (ibid.).

3.3 Pashtunistan

Under många år drevs linjen från Afghanistan att det skulle bildas ett självständigt Pashtunistan. Figur 3 visar ett tänkt Pashtunistan där Durandlinjen utgör dess västra gräns. Pashtuner, pakshtuner, pathaner eller pashtooner lever ett delvis bofast och delvis nomadliv på båda sidor av gränsen och deras tillhörighet är fortfarande en oupplöst dispyt mellan Pakistan och Afghanistan. Efter Pakistans självständighet vid 1947 uppstod stora motsättningar främst i NWFP, *North-West Frontier Province*, vid den förestående sammanslagningen med den punjabi dominerade nordvästra befolkningen i dagens Pakistan.

Figur 3. Pashtunistan Källa: Afghan

Figur 4. Pakistans provinser Källa: Waziristan

Frågan om ett självständigt Pashtunistan lyftes först upp av Afghanistan under diskussionen om Durandlinjens legitimitet med Pakistan. Pakistan avhyser Afghanistans inblandning i frågan då de anser att det helt och hållet är ett internt problem. Som framgår av figur 4 skulle ett föreslaget Pashtunistan bestå av de pakistanska provinserna Baluchistan, Waziristan, NWFP och FATA². Afghanistan åberopar den etniska kopplingen till gränsregionen och hävdar att man ser till sina

² FATA är en förkortning för Federal Administered Tribal Areas

bröders bästa. Det föreslagna området överensstämmer dock inte med det område där pashtunerna är i majoritet, vilket framgår av figur 5.

Pashtunerna ser sig själva som ett eget folk i fråga om religion, historia, kultur, språk, tradition, litteratur, namn, nomenklatur, legal kod, seder, kalender, anlag och ambitioner (Calvert, 2004, s.129f). De pashtunska stammarna i gränsområdet är en sunnimuslimsk folkgrupp med ett eget språk: pashtu och tillämpar en etnisk och traditionell uppförelsekod som benämns *pashtunwali* (Calvert, 2004, s. 129, Omrani, 2009, s. 181)). *Pashtunwali* är inte nedskrivet och är därför mycket svårt att operationalisera dock är ett element inom de seder och bruk som tillämpas är att dispyter och konflikter skall lösas mellan familjer och klaner (ibid.). En person som gör sig skyldig till mord, stöld eller misshandel lägger skulden och ansvaret kollektivt på den egna klanen och familjen. För att kompensera brott skall en hämnd eller ett pris betalas till offrets familj/klan. Denna etniska kod benämns *Badal*. Mekanismen för att komma fram till ett proportionellt pris kan nås genom en *jirga*³ mellan konfliktens klaner för att undvika en vendetta utan slut (Omrani, 2009, s. 181) (Trembley, 2005, sid 198ff). Lösningarna av konflikter av denna typ är uteslutande av den skyldige ur klanen, blodshämnd, betala tribut eller tvångsgifte (ibid.).

I fråga om ett självständigt Pashtunistan har Pakistan istället tillåtit NWFP en större grad av regional självständighet som stat med folkvalda ledare. Mer om den provinsiella frågan finns under rubriken 3.4 Durandlinjen.

3.4 Durandlinjen

Vid 1880-talet hade Brittiska Indien expanderat till gränsen mot Afghanistan och den massiva bergskedjan Hindu Kush. Det Brittiska Imperiet stötte på starkt motstånd i form av de pashtunska bergsinvånarna och såg ingen lösning annan lösning än att fastställa en gräns mot Afghanistan (Omrani, 2009, s. 183).

Mannen som fick i uppgift att förhandla fram denna gränsdragning hette Sir Henry Mortimer Durand och var det Brittiska Imperiets indiska utrikes sekreterare. Det hade skickats ut två tidigare utsända förhandlingarna, men dessa återvände aldrig. Durand och Brittiska Indien var tvungna att säkra sina gränser från Tsarrysland vilket Amiren i Kabul även använde som påtryckning i förhandlingarna. Amiren lade fram ett vågat gränsförslag som möttes av Durands motkrav i samma anda och de två kom till slut överens om en medelväg. I denna förhandling hamnade provinserna Dir, Swat, Peshawar och Chitral under brittisk flagg, men precis i sista sekunden valde Durand att även göra anspråk på Waziristan. Det är fortfarande debatterat huruvida det kartmaterial som fanns vid

---

³ *Jirga* är ett möte främst mellan olika typer av ledare. En *Loya Jirga* är Afghanistans stora öppna debatt där samtliga ledare av klaner, religiösa ledare *mullahs* samt byäldstar bjuds in för att samlas i en nationell församling (FH, 2011) (Trembley, 2005, sid 198ff).

förhandlingarna spelade en roll i denna uppgörelse, men i praktiken innebar denna upphandling av Waziristan även en uppdelning av folkslaget som levde där (Omrani, 2009, s. 181).

Den praktiska gränsdragningen var en svår uppgift för de ålagda vilka försökte följa naturliga landmärken längs den 2640 km långa gränsen. I de norra delarna innebar Hindu Kush bergskedjan en naturlig gräns, vidare söderut Mohmandbergen med ett utmärkt undantag, vissa bäckar och floder delades upp, men vid avancemanget söderut tunnades naturliga hållpunkter ut. Gränsen är geografiskt svår att urskilja och på sina ställen omöjlig att identifiera i sin omgivning. Figur 5 visar de provinser som påverkades av gränsdragningen och den utbredning som pashtunerna har på båda sidor gränsen. Gränsen har två legala gränsövergångar för den stora dagliga trafiken, Torkham i norr och Chaman i söder, och ytterligare ett tjugotal frekventerade gränsövergångar är bemannade. Det finns utöver detta 111 gränsövergångar i norr och 229 i söder som är illegala och kända. (Johnson, 2008, s.44).

Figur 5 Gränsen mellan Afghanistan och Pakistan

Källa: U.S. Department of State, 2007.

Det har också förekommit gränskonflikter vid otaliga tillfällen. Redan vid bildandet av Pakistan 1947 menade Afghanistan att Pakistan inte kunde ärva en gränslinje som skapades av britterna, att Afghanistan hade historiskt kontrollerat

en stor del av Indien samt att pashtunerna var en egen etnisk folkgrupp som borde förenas i en egen stat (Calvert, 2004, s. 129). Detta var inte helt entydigt eftersom det samtidigt kunde hävdas att pashtunerna i öst hade utvecklat nära ekonomiska och politiska relationer med nationerna i Indus-området och språkliga olikheter med pashtunerna i väst. Det är därför naturligt att den östliga delen av gränsområdet skall ingå i Pakistan. Det mest omstridda området blev därför den nordvästra delen av Pakistan. Gränsen mellan Afghanistan och Pakistan har således heller aldrig varit något som de båda länderna varit överens om.

Det finns dock de som hävdar att Afghanistan och Pakistan är två broderländer där goda relationer är så positiva för ekonomiskt välstånd och politisk stabilitet att följden av dessa relationer kommer att överbrygga tidigare negativa erfarenheter som Durandlinjen (Bukhari, 2008, s. 271).

3.4.1 North-West Frontier Province (NWFP)

Det brittiska förslaget vid bildandet av det oberoende Indien var att provinsen NWFP skulle grupperas med Punjab vilket möttes av starka protester från politiska ledare i NWFP. Det framfördes att Pashtuner och Punjaber var helt olika folk och att gränsfolket ville ha sin frihet och inte ville bli indelade i grupper med någon (Calvert, 2004, s. 129). Frågan löstes genom att den brittiska plan som annonserades den 3 juni 1947 stipulerade att det skulle hållas en folkomröstning i NWFP huruvida befolkningen skulle tillhöra det muslimska Pakistan eller det hinduiska Indien. Trots afghanska protester godkändes planen av den Indiska kongressen och av *Muslim League* och i folkomröstningen den 6 juli 1947 röstade 99 % för att förenas med Pakistan. Valdeltagandet var dock endast 51 % eftersom den afghanska motståndsrörelsen *Redshirt Movement* bojkottade valet (Calvert, 2004, s. 130).

Den ny tillträdde regimen i Pakistan var efter valet angelägen om att eliminera all misstänksamhet bland muslimer i NWFP och drog därför tillbaka alla militära trupper från området. Protester från *Redshirt Movement* ledde till att organisationen blev förbjuden 1948. I mars 1949 började pressen i Kabul att bedriva en kampanj för att området mellan Durandlinjen och floden Indus skulle erkännas som ett självständigt Pashtunistan. Kravet baserades på att den tidigare folkomröstningen inte erbjöd alternativet anslutning till Afghanistan, ett enligt afghanerna mer naturligt alternativ eftersom pashtunerna var besläktade med afghanerna. I juni 1949 avvisade det afghanska parlamentet Durandlinjen formellt och ingen afghansk regering har därefter accepterat gränslinjen (Calvert, 2004, s. 130).

Efter det afghanska parlamentets beslut bombades afghanskt territorium av pakistanskt flyg troligen oavsiktligt men under de följande åren inträffade ett antal incidenter över gränsen från båda sidors militära krafter. Från brittiskt håll understöddes den pakistanska hållningen trots protester från den afghanska ambassadören i London. Vid valet i NWFP i slutet av 1951 nominerade det nu förbjudna *Redshirt Movement* ett antal oberoende kandidater, men som direkt

efter att de blivit valda anslöt sig till *Muslim League* vilket innebar att den rörelsen nu kontrollerade 80 av de 85 platserna i *NWFP Legislative Assembly*. Provinsens utbildningsminister uttalade nu att resultatet visade att pashtunerna inte stödde de som var fientliga mot den pakistanska regeringen. Slutligen i nov 1954 godkände *NWFP Legislative Assembly* enhälligt ett regeringsförslag att integrera NWFP i Västpakistan och frågan om Pashtunistan var därmed avförd från dagordningen (Calvert, 2004, s. 131).

3.4.2 Gränskonflikter under kalla kriget

Under slutet av 1950-talet drogs gränslinjen in det kalla krigets retorik. Redan 1956 hade Sovjetunionen uttalat sitt stöd för Afghanistan's uppfattning om bildandet av Pashtunistan uttalade SEATO⁴ sitt stöd för Pakistans suveränitet i området fram till Durandlinjen. Efter detta försämrades relationerna mellan Pakistan och Sovjetunionen alltmer. I mars 1960 besökte Nikita Kruschchev⁵ Kabul, och vid hemkomsten uttalade han att Pashtunistan alltid hade varit en del av Afghanistan. Pakistans utrikesminister Manzoor Qadir svarade i ett uttalande att han beklagade att Sovjetunionen blandade sig i Pakistans interna angelägenheter och samtidigt utmanade han Afghanistan's parlament att hålla en folkomröstning för att utröna om Pashtunerna i Afghanistan önskade förenas med Pakistan (Calvert, 2004, s. 132).

Förslaget avvisades av den Afghanska utrikesministern och svarade med att inte förnya visa för Pakistanier som levde i Afghanistan. De försämrade relationerna ledde till väpnade konflikter vid gränsen och september 1961 bröts förbindelserna och gränsen stängdes. Först i maj 1963 kunde parterna enas om att öppna gränsen igen vid ett möte i Teheran. Den afghanske delegationens förhandlare uttalade samtidigt att Afghanistan aldrig hade erkänt Durandlinjen som gräns, och samma dag uttalade Pakistans premiärminister Zulfiqar Ali Bhutto att frågan om Pashtunistan var en stängd fråga och att han fortsatt vägrade Afghanska nomader tillträde till Pakistan (Calvert, 2004, s. 133).

I början på 1970-talet fick Pakistan en ny författning och Ali Bhutto blev president under den nya konstitutionen i april 1972. Nya provinsregeringar utsågs och i april 1973 förklarades den islamiska republiken Pakistan bestå av provinserna Baluchistan, NWFP, Punjab, Sind och vissa federalt administrerade stammar. Den afghanske presidenten Sardar Mohammed Daud Khan sade i en intervju i *Le Monde* feb 1974 att när våra bröder i Pashtunistan blir bombade och mördade skall vi inte stå oberörda och han förklarade att NWFP och Baluchistan alltid hade varit en integrerad del av Afghanistan (Calvert, 2004, s. 134).

---

⁴ SEATO, *South-East Asia Treaty Organization* bestod av utrikesministrarna från Australien, Frankrike, Nya Zeeland, Pakistan, Filippinerna, Thailand, Storbritannien och USA.

⁵ Premiärminister i Sovjetunionen 1958-64

4 Nutid

Gränsen mellan Afghanistan och Pakistan etablerades 1893 vid en tid när Indien var en brittisk koloni. När Indien fick sin självständighet 1947 och Pakistan kort därefter bildades ansåg ledningen i Pakistan att man övertog rätten till gränsdragningen enligt *uti possidetis juris*, en princip om fastställande av gränser som vi beskriver nedan. På det internationella planet har denna gräns erkänts för Pakistan men den har aldrig godtagits av någon av de styrande i Afghanistan.

Under modern tid har gränslandet mellan Afghanistan och Pakistan kännetecknats av instabilitet och osäkerhet, framförallt under och efter Sovjetunionens invasion av Afghanistan. Det kalla kriget ledde till att de båda supermakterna stödde olika fraktioner med vapen, vilket i nutid har lett till att det inte finns någon centralmakt som har kontroll över nationsområdet. Följden har blivit att olika grupperingar dominerar gränsområdet och inte minst har internationella kriminella organisationer kunnat kontrollera opiumhandeln (Cappelli, 2005, s. 724).

4.1 Säkerhetsläget

Under 2010 och början av 2011 rapporterades dagligen i nyhetsmedia om att säkerhetsläget försämrats i Afghanistan. På Folk och Försvars rikskonferens i Sälen den 16 till 18 januari 2011 rapporterade Krister Bringéus, civil representant för den svenska insatsen, att säkerhetsläget har försämrats (Baas, 2011). Hans bedömning var att talibanerna måste bli en del av lösningen och att centralregeringen måste göra upp med dem. Denna uppgörelse måste också accepteras av Pakistan men han trodde att det kommer att ta tid eftersom Pakistan måste göra upp med Indien innan de kan ägna sig åt Afghanistanfrågan. Under tiden måste den internationella insatsen fortsätta genom att öka de civila och biståndsmässiga insatserna (Baas, 2011).

Även om Krister Bringéus bedömning är kontroversiell så pekar den på ett för den internationella insatsen stort problem. Avsikten med att gå in i Afghanistan var att få bort talibanstyret och därigenom påverka utvecklingen i en mer sekulariserad och demokratisk riktning. Om talibanerna nu skulle återfå alltför stor makt skulle det kunna innebära en oönskad utveckling som kanske skulle leda till nya problem i framtiden.

Förhållandet mellan Afghanistan och Pakistan är komplicerat. I en rapport från FOI ger ett antal experter sin syn på säkerhetsläget i Pakistan, och slutsatsen är att Pakistan spelar en kritisk roll för ett stabilare Afghanistan. I ett senatsförhör 2007 säger James Dobbins, sändebud till den afghanska oppositionen 2001, att Pakistan

har både geopolitiska och interna anledningar att destabilisera sin granne (Zetterlund, 2010, s. 86). Pakistan fruktar att ett oberoende Afghanistan lierar sig med huvudfienden Indien. Den stora folkgruppen pashtuner, ca 42 miljoner, lever i gränsområdet och uppskattningsvis 60-65% lever på den pakistanska sidan (Zetterlund, 2010, s. 89). Pakistan ser helst att pashtunernas politiska strävanden riktas externt på Afghanistans bekostnad och inte inåt mot Pakistan som kan leda till krav på självständighet (Zetterlund, 2010, s. 86).

4.1.1 Korruption och kriminalitet

Enligt Transparency Internationals senaste rapport från 2010 placeras Afghanistan på en delad 176 plats av 178 länder med ett CPI, Corruption Perceptions Index på 1,4. Skalan är graderad från 0-10, där 10 är det högsta värdet av byråkratisk renlighet och Afghanistan hamnar därmed på den absolut lägsta placeringen av skalan med en hög okontrollerbar korruption (Transparency International, 2010).

I en rapport från totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) kommer Staffan Olsson fram till att det handlar om att vinna de afghanska bybornas *hearts and minds* (Olsson, 2009). Talibanerna har enligt Olsson helt enkelt varit duktiga på att vinna bybornas förtroende och detta menar han har historiska förklaringar. Efter Sovjetunionens tillbakadragande så utvecklades ett Afghanistan till ett laglöst land där olika krigsherrar bekämpade varandra vid sidan av kriminella organisationer. Talibanrörelsen uppstod genom att religiösa ledare och mujahediner⁶ tillsammans kunde införa någon form av stabilitet utan offentlig ordningsmakt (Olsson, 2009, s. 13). Talibanregimen föll fort samman när USA, Storbritannien och afghanska Norra Alliansen gick till attack, men snart omvandlades talibanerna till en motståndsrörelse som redan efter ett par år började hota den av ISAF⁷ garanterade säkerheten.

Situationen i Nordvästra Pakistan är förklaringen till varför talibanrörelsen har kunnat leva vidare (Olsson, 2009, s. 14). I gränsområdet har pashtunerna levt efter sina egna lagar och den Pakistanska regeringens har låtit befolkningen styra sig själva. Eftersom gränsen är både svårbestämd och omtvistad utnyttjas detta av talibanerna som kan röra sig tämligen fritt i området. Talibanernas strategi är också att förutom vinna förtroende hos byborna också skapa en rädsla byggd på tidsaspekten. Den internationella insatsen måste förr eller senare få ett slut. Detta försummar inte talibanerna att utnyttja genom att låta byarnas invånare förstå att talibanerna är kvar när tillbakadragandet sker. Dessutom består ISAF styrkorna av utlänningar med allt vad det innebär med kulturklyftor och begränsade möjligheter till att knyta personliga lojalitetsband (Olsson, 2009, s. 25). Slutsatsen blir att byborna gör välavvägda bedömningar att stödja talibanerna, inte för att de gillar dem utan för att det ser ut att vara det långsiktigt mest kloka alternativet.

---

⁶ Mujahediner kallades de gerillasoldater som kämpade mot Sovjetunionen

⁷ ISAF står för International Security Assistance Force

En mycket uppmärksammas åsikt som framfördes 1993 av Samuel Huntington var att framtidens konflikter skulle stå mellan olika civilisationer och den dominerande konfliktorsaken kommer att vara kulturell (Huntington, 1993). Vid tidpunkten för publiceringen fick inte artikeln så stort genomslag men efter den 11 september, 2001 kom den att få ett stort genomslag som en förutsägelse om konflikten mellan västvärlden och den islamistiska världen. Huntington menar att konflikter tidigare var mellan nationer men att konflikter i framtiden kommer att vara mellan civilisationer. Samtidigt förutspår han att nationer kommer att fortsätta att vara de mäktigaste aktörerna i världen, men att de principiella konflikterna kommer att stå mellan nationer och grupper av olika civilisationer (Huntington, 1993, s. 22). Det betyder att gränskonflikter också kommer att bestå, och kanske nya tillkommer.

Med en civilisation menar Huntington en kulturell enhet. Byar, regioner, etniska grupper, religiösa grupper med flera, alla som kan sägas förenas av att man har någon form av kulturell gemenskap. Som individ kan man tillhöra olika kulturella enheter, en person boende i Rom kan definiera sig själv som Romare, Italienare, Katolik, Kristen, Europé eller Västerländsk. Den civilisation personen tillhör är den mest omfattande nivå som personen själv identifierar sig med (Huntington, 1993, s. 24).

Det som är centralt i Huntingtons resonemang i vår kontext är att individer framöver kommer att uppfatta den kulturella tillhörigheten som viktigare än den nationella. Den civilisation som individen tillhör kommer att vara viktigare än den nationella tillhörigheten, med globaliseringen blir världen mindre, civilisationer konfronteras med varandra och ökar medvetandet om kulturella skillnader. Svårigheten för en nation att driva gemensamma värderingar blir större ju fler civilisationer som är involverade.

Afghanistan utsätts för många civilisationer med olika intressekonflikter. Till de civilisationer som historiskt befunnit sig inom landområdet tillkommer på senare tid västerlänningar som ska hjälpa regeringen att upprätthålla säkerheten. I gränsområdet rör sig både talibaner och terrorister med sina olika intressen. Till detta kommer den internationella kriminaliteten, som enbart har som mål att upprätthålla den för dem ekonomiskt lönsamma narkotikahandeln. I denna miljö av konkurrerande intressen är korruptionen troligen ett mycket stort problem, och gränskonflikten mellan Afghanistan och Pakistan utnyttjas av ovanstående grupper så att det blir en slags civilisationer i sig själva,

4.1.2 Institutionell design

I den internationella insatsen i Afghanistan ingår att medverka till en demokratisk utveckling av landet. Det innebär att det krigshärjade landet måste få hjälp med att upprätta konstitutionella och legala reformer, etablerande av en valmyndighet såväl som träning av valförrättare, bildandet av politiska

partier, bevakning av mänskliga rättigheter och socialt bistånd (Jarstad, 2008, s. 28).

Svårigheten med detta i fallet Afghanistan är för det första det horisontella dilemmat med vilka grupperingar som skall tillåtas var delaktiga. Hittills har man försökt hålla till exempel talibanerna borta men som vi konstaterade ovan så blir det alltmer uppenbart att det förmodligen inte kommer att gå. Andra grupperingar kan också komma att ställa krav på medverkan. Å andra sidan kan en involvering av en våldssympatiserande gruppering vara demokratihämmande i sig genom att det kan komma att betraktas som att våld lönar sig (Jarstad, 2008, s.22).

Det andra problemet som kan uppstå, det systemiska dilemmat, är uppenbart i fallet Afghanistan i och med den internationella militära styrkan. Det blir relevant att fråga sig om de lokala myndigheterna har kontrollen över demokratiseringen, eller den internationella styrkan. Den internationella styrkan krävs för att få slut på våldet, men samtidigt krävs det acceptans från lokalbefolkningen och stöd från eliten inom landet (Jarstad, 2008, s. 24). Problemet med att få acceptans förstärks av att de internationella aktörerna inte förstår lokalbefolkningens sätt att tänka. Amerikaner som nu är den ledande utländska kraften i landet förstår inte varför lokalbefolkningen klagat och varför just amerikanerna utsätts för dessa (Cappelli, 2005, s. 714). Men problemet är inte skapat nu utan daterar sig tillbaka på 1800-talet under den brittiska och ryska kampen om herraväldet i regionen. Följden av tre krig och decennier av brutala gränskonflikter blev ett misstroende mot alla utlänningar bland ett folk som tidigare var känt för sin tolerans (Cappelli, 2005, s. 716). Den institutionella design som Afghanistan skall bygga upp förutsätter att den blir lokalt förankrad om den skall ha en chans att etableras och utvecklas i demokratisk riktning. Det krävs en miniminivå av säkerhet och konsensus över vilket territorium och folk som utgör en stat (Jarstad, 2008 s.28). Det blir således av vikt att den afghanska regeringen får den fulla kontrollen över landet och att det går att få en nationell enighet om landets styrning. Svårigheten med detta i ett land med så många stammar som dessutom inte vill tillhöra vare sig Afghanistan eller Pakistan kan inte underskattas.

4.2 Uti possidetis juris

Pakistan hävdar att gränsen utgörs av Durandlinjen enligt *uti possidetis juris* men vad betyder det och vilken roll har det spelat i världspolitik? Ursprunget till begreppet kommer från det antika Roms legala system och var ursprungligen ett sätt att reglera äganderätten till egendom. I Rom skilde man på innehav och äganderätt såtillvida att man redan då tillämpade begreppet i god tro. Under medeltiden utvecklades begreppet *uti possidetis juris* från privat lag till en internationell verklighet där det kom att handla om staters territoriella äganderätt (Hasani, 2003, s. 86). Användandet av våld för att försvara eller tillgripa territorier

tillkom under den här tiden och sågs varken som olagligt eller orättmätigt ända fram till andra världskriget.

Uti possidetis juris står idag för självbestämmande och icke-inblandning i interna angelägenheter från andra nationer (Hasani, 2003, s.86). Båda begreppen kan spåras tillbaka till Latinamerika i början på 1800-talet och relationerna med Europa under tiden för Latinamerikas självständighet. Européerna försökte överföra den europeiska politiska maktbalansen till Latinamerika, och för att undvika vidare europeisk inblandning accepterade de Latinamerikanska staterna att principerna för *uti possidetis juris* skulle styra de inbördes relationerna.

Under resten av 1800-talet kom principen att tillämpas vid gränskonflikter i Latinamerika. Principen kom senare att formaliseras som en doktrin vid bildandet av Nationernas förbund 1919 och doktrinen återopades 1922 vid en skiljedom vid *Swiss Federal Council* som gällde en gränskonflikt mellan Venezuela och Colombia (Hensel, 2006, s.9). Vid skiljedomen fastställdes att *uti possidetis juris* var basen för Sydamerikas offentliga lag.

Efter andra världskrigets slut kom principen att återopas av afrikanska ledare i samband med att de forna kolonierna krävde sin frihet. De tidigare koloniala gränserna kom nu att återopas som de gränser som enligt *uti possidetis juris* skulle gälla även efter självständigheten. Dessa gränser hade skapats av de europeiska kolonisatörerna efter longituder och latituder och inte efter principen om effektiv administrativ kontroll som gällde i Europa. Gränserna delade olika folkgrupper på ett sätt som sedan ledde till konsekvenser, ofta med olycklig utgång för de nya afrikanska länderna under de kommande åren (Hasani, 2003, s.88).

I Asien uppstod inte samma problem vid självständigheten eftersom de koloniala makterna (England och Frankrike) vid upprättandet av gränser hade bevarat den struktur som redan fanns i regionen. Vid självständigheten var de koloniala gränserna desamma som gällt sedan lång tid och *uti possidetis juris* blev därför en självklar princip (Hasani, 2003, s.89).

Begreppet *uti possidetis juris* har således tillkommit för att lösa de problem med gränser som uppstod när de forna kolonierna blev självständiga. Det har bara tillämpats en enda gång utanför den koloniala kontexten, när Sovjetunionen och dess hemisfär upplöstes. I fallet Jugoslavien tillämpades begreppet alltför mekaniskt, med de katastrofala följder gränsdragningen fick för regionens nationer och dess befolkning (Hasani, 2003, s.91).

4.3 Legitimiteten för Durandlinjen

Har *uti possidetis juris* legitimitet i fallet Afghanistan-Pakistan? Som framgår ovan har begreppet ingen internationell juridisk legitimitet utan är mer en vedertagen praxis vid gränskonflikter. Durandlinjen etablerades under en tid när kolonisationen fortfarande var aktuell och *uti possidetis juris* skulle av det skälet kunna tillämpas på denna gränslinje.

Det som skiljer i detta fall är att Pakistan är en statsbildning som bildades över 50 år efter Durandlinjen, efter Indiens självständighet. Pakistan är en del av det tidigare brittiska indiska protektoratet och bröt sig ur efter självständigheten, med en tydlig ambition att skapa en centralmakt med kontroll över sitt landområde. Afghanistan som nation har i den meningen aldrig existerat som självständig enhet med en territoriell kontroll för att kunna ta ett sådant beslut. Pashtunerna som utgör det största folkslaget fick sitt område uppdelat mellan länderna. Så länge de kunde fortsätta att leva så som pashtunerna alltid hade gjort uppstod inte några större problem. Pashtunerna betraktar sig också i första hand som pashtuner. När den pakistanske politikern Wali Khan fick frågan 1975 om vad han satte först svarade han att han var en sextusen år gammal pashtuner, en tusen år gammal muslim och en tjugosju år gammal pakistanier (Roe, 2011, s. 42).

När Pakistan bildades år 1947 och hävdade att Durandlinjen skall gälla enligt *uti possidetis juris* uppstod ett tryck från den nationen att hävda sitt territorium, inte bara mot Indien utan också mot Afghanistan.

Pakistan bestod från början av två delar, Västpakistan som idag utgör nuvarande Pakistan samt Östpakistan som 1971 blev Bangladesh. Utbrytningen av Bangladesh jämför Steven Ratner med utbrytningen av Eritrea från Etiopien. I avsaknad av överenskommelse så kommer gränserna enligt *uti possidetis juris* att överensstämma med de tidigare för Östpakistan respektive den forna etiopiska provinsen (Ratner, 1996, s. 601).

Det internationella samfundet accepterade Pakistans ensidiga förklaring trots afghanska protester, förmodligen därför att det var det enklaste vid den tiden när Afghanistan saknade strategiskt intresse i den internationella politiken. Men detta har aldrig accepterats av Afghanistan och en ratificering av gränsen har uteblivit. Denna "status quo" i förhandlingarna anser vi ligger till grund för det dåliga säkerhetsläget i regionen idag. Så länge som båda parter inte har accepterat gränsdragningen kan inte heller Durandlinjen sägas ha legitimitet enligt *uti possidetis juris*.

5 Gränsers betydelse för demokratin

Den grundläggande basen för en nation är ett territorium som nationen strävar efter att ha kontroll över. Följaktligen strävar nationen efter att avgränsa sitt territorium för att uppnå största möjliga upplevda vinster i förhållande till de uppoffringar man måste göra. Härav uppstår gränskonflikter genom att nationers intressen kolliderar. Kalevi J. Holsti⁸ har genom att studera 171 krig mellan 1648-1989 kommit fram till att territoriella konflikter är den största orsaken till att krig uppstår (Holsti, 1991). Men han konstaterar också att territoriella konflikter som krigsorsak totalt under den studerade tidsperioden har halverats, från 55 % av alla orsaker 1648-1714 till 24 % 1945-1989 (Holsti, 1991, s. 308). Holsti förklarar att detta troligen beror på att territoriellt innehav som sådant idag inte är likvärdigt med makt och prestige på samma sätt som förr eftersom stora landområden också är kostsamma att hantera. Detta resonemang understödjer han genom att separera de konflikter som har lett till krig när det gäller territoriella områden som uppfattas som strategiska, och för dessa kan han inte se någon tydlig minskning under perioden (Holsti, 1991, s. 310).

När vi diskuterar gränsdragningens betydelse för demokratin så måste vi se till hur en eventuell gränsdragning kan leda till fred som ett första steg mot demokrati.

5.1 Gränsers betydelse för fred

Fred har definierats av Johan Galtung i två stycken underkategorier: negativ fred samt positiv fred. Med negativ fred åsyftas enbart avsaknaden av konflikt⁹ och den positiva freden kännetecknas istället av ömsesidigt förtroende, samarbete och integration (Galtung, 1969, s. 183).

I kvantitativ transitionsforskning, *peace-to-democracy*, hävdar Gary King att dessa två begrepp sammanblandas till följd av att en fred som till exempel den mellan USA och Mexico jämförs med freden mellan Iran och Irak. Detta utan att räkna med kvalitativa värden som vilken grad av fientlighet som fortfarande kan existera mellan länderna (King, 2001, s. 498).

I fallet med Durandlinjen har dyaden en *status quo* i sina förhandlingar där Afghanistan inte går med på en ratificering av Durandlinjen. Varken Afghanistan

---

⁸ Kalevi J. Holsti är professor i statsvetenskap vid University of British Columbia.

⁹ Med termen *konflikt* avses en väpnad konflikt involverande militära styrkor.

eller Pakistan har utarbetat en plan att ta territoriella anspråk genom våld. Dock är gränsområdet omtvistat och våld uppstår när den ena parten anser att dess territorier har blivit kränkta. Diplomati genomförs mellan staterna men ett närmande till att uppnå en resolution om Durandlinjen är långt ifrån avklarat.

5.1.1 Positive Territorial Peace

Det mest centrala begreppet i vår uppsats kommer från Gibler & Tir (2010) och benämns *Positive Territorial Peace*. Vi skall nu redogöra för vad begreppet innebär.

I begreppets första ord utläses att Gibler & Tir betonar en positiv fred enligt Galtungs tidigare nämnda definition. För att operationalisera begreppet fred ytterligare används en anpassad modell av Klein, Goertz och Diehl som går att utläsa i tabellen nedan.

† **TABLE 1** Core features of assessing the state of peace or rivalry between countries

Indicator	Peace Scale Indicators		
	Rivalry	Negative Peace	Positive Peace
	Rivalry 1.0	Low-Level Conflict 0.75	Pluralistic Security Community 0.0
		Negative Peace 0.50	Positive Peace 0.25
	Conflict		
1. War plans	Present	Present	Joint war planning
2. Conflicts	Frequent MID's; Variety of hostility levels	Isolated/MID's; Thompson rivalries; ICB crises	Absent No plausible counterfactual war scenarios
	Communication & Issues		
3. Main issues in conflict	Unresolved	Unresolved	Mitigated; Some resolved; Some low salience
4. Communication	Absent	Absent	Intergovernmental Intergovernmental and highly developed transnational ties
	Agreements, Institutions, & Diplomacy		
5. Diplomacy	No recognition; Diplomatic hostility	No recognition; or Diplomatic hostility	Diplomatic recognition; Statements suggesting conflict
6. Area/Level/Number Agreement	None	None	Peace negotiations &/or agreements Diplomatic relations Diplomatic coordination Extensive institutionalized functional agreements

(Klein mfl, 2008, s. 70)

Denna tabell utgör ett ramverk för att kategorisera en relation mellan två länder över ett område. Genom att fokusera på andra aspekter än enbart fred eller öppen konflikt vägs de faktorer in som mycket enkelt skulle kunna vända en negativ fred till en öppen konflikt (Gibler & Tir, 2010, s. 953-954). Vid en granskning av tabellens vänstra del där rivaliteten delas upp efter om aktörerna aktivt planerar att genom våld ockupera alternativt försvara landområden, hur frekventa sammandrabbningarna är, om någon form av kommunikation mellan parterna sker på diplomatiskt plan och om det finns en intressekonflikt angående gränsområdet. Negativ territoriell fred definieras av ett status quo i gränsfrågan på grund av latent intressekonflikter inom dyaden. Även den positiva freden kategoriseras genom att dela upp strukturella skillnader i den konsoliderade gränsdragningen (ibid.).

För att fokusera vårt argument om vikten av *positive territorial peace* måste vi först operationalisera vilken grad av konflikt vi kan utläsa i dagens gränsområde mellan Afghanistan och Pakistan. I modellen av Klein et al (Table 1) infaller gränskonflikten mellan Afghanistan och Pakistan under *Rivalry*. Vänder man blicken mot gränsregionerna som benämns som FATA, där NWFP, Baluchistan och Waziristan ingår i de sydöstra/nordöstra delarna av Afghanistan och sydvästra/nordvästra delarna av Pakistan så ser situationen annorlunda ut. Med utbredd kriminell aktivitet samt frekventa attacker riktade mot myndigheterna på båda sidor av gränsen har man tvingats utöka den militära närvaron. Pakistan har svarat med att ge vissa regioner större egenbestämmande, framförallt i NWFP vilket skapat ett instabilt säkerhetsläge tillsammans med att de militariserade element verksamma i området växt sig starkare och förflyttat sig in i mer urbana områden. Följden av detta har blivit ett starkare militärt svar av den pakistanska regeringen vilket skapar en starkare politisk makt för militären (FH, 2011).

Det olyckliga diplomatiska klimat de två länderna utvecklat har skapat ytterligare oro i regionen då en överenskommelse om var gränsen är och hur man skall lyckas bevaka den inte uppnåtts. De senaste fyra åren har upprättandet av gränsposter tillkommit som en följd av det förhårdnade säkerhetsläget. Åtskilliga gånger har även afghansk och pakistansk militär hamnat i eldstrid, senast den 28:e april 2011 då en afghansk gränspostering besköt en pakistansk gränspostering med granateld (Butt, 2011).

5.2 Gränskonfliktens inverkan på demokrati

Nutida forskning har återupplivat diskussionen om Dankwart Rustows sekvensering av omvandlingen till demokrati.

När det gäller demokrati kan man studera hur och varför den uppstår eller man kan studera hur den bevaras eller varför den förloras. Vi har valt att titta på hur och varför den uppstår. Här finns ett antal olika teorier om vilka förutsättningar som skall råda för att demokrati skall kunna utvecklas. Det är inte säkert att det är

samma faktorer som gäller i alla länder, Dankwart A. Rustow pekar i sin artikel från 1970 på att demokrati är mer en fråga om procedur än substans och att bland de länder som har demokratiserats har det funnits olika händelseförlopp (Rustow, 1970, s. 345). Det är också väsentligt att beakta att omvandlingen till demokrati tar tid, enligt Rustow minst en generation och i fallet England som inte hade någon tidigare modell att följa kan det hävdas att omvandlingen började före 1640 och var inte avslutad förrän 1918 (Rustow, 1970, s. 347).

I Rustows artikel *Transitions to Democracy* från 1970 beskrivs en modell i 5 steg för hur ett land kan omvandlas till en demokrati. Modellen är till stor del baserad på studier av Sverige och Turkiet, och Rustow anger att modellens första steg är nationell enighet (Rustow, 1970, s. 350). Med detta menar han att människor inte skall tvivla på vilken politisk samhällsgrupp de tillhör. Demokrati innebär att den styrande majoriteten skiftar, för att detta skall kunna ske frivilligt måste gränser bestå och medborgarskapet vara intakt (Rustow, 1970, s. 351). Den nationella enigheten föregår alla andra faser av demokratiseringen, annars spelar det enligt Rustow inte någon roll när eller hur den nationella enigheten har uppnåtts.

Rustows teori har falsifierats på empiriska grunder med ett stort antal moderna exempel där demokrati konsoliderats, trots att nationell enighet inte först har etablerats (He, 2001, s. 99). Ett exempel på detta är Taiwan där demokratins implementering hjälpt landet till att lösa den nationella frågan. Kritiken av Rustow från bland annat Juan Linz, Alfred Stepan och Alan Wackman baseras på studier av länder i Europa eller Sydostasien där demokratiska institutioner kommit före eller samtidigt som en nationell enighet har skapats och därmed kringgått Rustows grundkrav. Dock argumenterar forskare såsom Baogang He¹⁰ att dessa exempel enbart gäller de första två kraven av nationella frågan och att de övriga tre redan varit tillgodosedda (ibid.). De som istället väljer att ställa sig bakom Rustow såsom Bienen och Herbst (1991, s. 222) använder sig av exempel hämtade från Afrika och Ilter Turan (1997, s. 289-292) om Centralasien och Irak där misstron på demokratin är starkare.

För att mycket kortfattat sammanfatta den diskurs som finns idag om vikten av nationell enighet så faller denna grundförutsättning in under vilken region man väljer att undersöka.

Teorin bakom begreppet *peace territorial transfer* bygger på att en oklar gränsdragning kan leda till instabilitet vilket uppmuntrar stater till att utöka sin armé med en större andel marktrupper för att skydda gränsen. Med behovet av en stark militärmakt ökas även behovet av skatter för att öka resurserna med löner, utrustning och beväpning av armén. Stora satsningar på den militära budgeten samt pågående konflikt skapar indragna utgifter till de civila och sociala institutionerna och verkar hämmande för den ekonomiska tillväxten. För att detta skall vara hållbart krävs en större grad av centraliserad och auktoritärt politiskt styre (Gibler & Tir, 2008, s.955). Genom en positiv territoriell fred med en

---

¹⁰ Baogang He är professor i statsvetenskap vid Deakin University och tidigare känd för sina studier av Kinas demokratiseringsprocess och nationalism.

6 Slutledning

6.1 Sammanfattning

Vår deskriptiva analys visar att Afghanistan och Pakistan har betydande historiska samband. Gränsområdet är befolkat av framförallt ett stort folkslag, pashtunerna, som uppdelats av en gräns vilken i praktiken varken ratificerats eller hamnat under statligt inflytande. Vi ser även hur den oklara gränsdragningen har fått säkerhetspolitiska effekter vilket kommer till uttryck i kriminella element som fått utrymme att expandera i ett ingenmansland. Historiskt sett har de stammar som levt och rört sig i området som kallas för Pashtunistan inte sett gränsen som ett problem. Pashtunistan har aldrig blivit en egen stat troligen för att det inte funnits någon nödvändighet då de olika klanerna kunnat röra sig fritt i området. I och med gränsens etablering som en modern nationsgräns vid Pakistans självständighet 1947 bidrar den aktivt till att folket uppdelas.

En modern stat förutsätter en centralmakt med kontroll över sitt territorium. De stammar som utgjorde befolkningen ger inte upp sin självständighet utan motsäger sig gränsens legitimitet (Roe, 2011, s. 41). Gränsområdet har under en lång tid varit omtvistad och är så omfattande och svår att kontrollera att både korruption och kriminalitet kunna utvecklas utan att staten har haft reell möjlighet att ingripa. Inte minst har gränsområdet blivit ett tillhåll för internationella terrorister som fick det internationella samfundet att reagera med att intervensera i Afghanistan (Ahmad, 2010, s.36)

Afghanistan accepterar inte gränsen som den ser ut idag utan hävdar sitt band till gränsområdets befolkning. Det faktum att Pakistan har två oklara gränser försämrar även det möjligheterna för att få till stånd en resolution gällande den Afghansk - Pakistanska gränsen.

6.2 Avslutande analys & diskussion:

När vi analyserar den omvälvande historia Afghanistan genomlidit tillsammans med den utbredda höga korruptionsgraden och utländsk militär närvaro så är vår slutsats att tilltron till den egna regimen är mycket svag. En demokratisk stat förutsätter en centralmakt med kontroll över sitt territorium. De stammar som utgör befolkningen är inte villiga att ge upp sin självständighet. Gränsområdet har under lång tid varit omtvistat, omfattande och svårt att kontrollera, att det har fått

den medföljande effekten att kriminaliteten i området utvecklats utan att staten har haft en reell möjlighet att ingripa. Inte minst har gränsområdet blivit ett tillhåll för internationella terrorister vilket fick USA och Storbritannien att tillsammans med afghanska Norra alliansen attackera talibanregimen och genom FN's försorg etablera en ny regering (Olsson, 2008, s 8).

Med en svag tilltro till den egna statens inflytande och förmåga att upprätthålla säkerheten drar vi slutsatsen att en demokratisk utveckling kommer att vara mindre trolig med en oklar gränsdragning. Detta styrker vikten av Rustows grundkrav gällande nationell enighet och därigenom även gränsens betydelse för den demokratiska utvecklingen i fallet Afghanistan i enlighet med Bienen, Herbst och Turan. Därför stryks alternativa förklaringen med en institutionell lösning där demokrati föregår en gränsuppgörelse.

Vid applicerandet av Kleins, Goertz och Diehls fredsskala så kunde vi utläsa en rivalitet i intressen över territoriet vilket skapar ett incitament för teorin om ökad militär närvaro och hur det kan ha påverkat en demokratisk utveckling i Afghanistan negativt.

Det har hävdats att det finns exempel på motsatsen, att demokrati har hjälpt till att lösa den nationella frågan, exempelvis Taiwan. Skillnaden i det fallet är att Taiwan har en enhetlig civilisation som historiskt har känt hotet från Kina. Här finns heller ingen landgräns eftersom Taiwan är en ö.

När det gäller gränser kan det hävdas att det finns många gränskonflikter i världen som inte förhindrat en demokratisk utveckling. Indien är ett exempel på en nation som är en demokrati men har en gränskonflikt med Pakistan i Kashmir. Denna gränskonflikt har dock inget avgörande inflytande på Indiens existens eftersom det berör en mindre del av dess territorium. Israel är ett annat land som har gränskonflikter med sina grannar som definitivt är av väsentlig natur för dess existens. Här finns dock två väsentliga skillnader mot Afghanistan. För det första så består Israels befolkning till största delen av invandrade judar från Europa och USA, människor som har en helt annan utbildning och kulturell bakgrund än afghaner. För det andra garanteras staten Israels existens av internationellt stöd, framförallt från USA. Den nationella enigheten är stark och centralmakten förmår också garantera säkerheten inom sitt territorium.

Afghanistan saknar denna nationella enighet och centralmakten förmår inte garantera säkerheten inom sitt territorium. Vi tror inte att det är möjligt att åstadkomma denna nationella enighet utan att staten förmår garantera säkerheten, och att det i sin tur förutsätter en avslutad gränskonflikt med Pakistan. Utan nationell enighet föreligger inte heller grundförutsättningen för en demokratisk utveckling. I fallet med Afghanistan visar vår utredning att Rustows teori är giltig.

Den generella bild över de faktorer som inverkat på den *status quo* som råder i frågan om gränsdragningen idag ger upphov till att frågan om en ratificering av gränsen är möjlig utan internationell påtryckning. Vår slutsats och svaret på vår forskningsfråga är därmed att en gränsöverenskommelse är ett måste för Afghanistans möjliga utveckling mot en demokrati.

När vi vidare ser till den konstruktiva analysen med hjälp av Gibler och Tirs *peaceful territorial transfer* har vi vidareutvecklat vår preliminära tes om gränsens betydelse och dess påverkan på demokratiseringsprocessen. Vi visar härigenom

att en mer långsiktigt hållbar utveckling mot ett mer demokratiskt samhälle i Afghanistan blir möjlig ifall en gränsöverenskommelse kan implementeras och därigenom få intern förankring.

7 Referenser

- Afghan, 2011. *Afghanistan Online Pashtunistan* [Elektronisk].
<http://www.afghan-web.com/images/geography/afg-pashto-pak.gif>.
Hämtdatum: [2011-05-19]
- Ahmad, Muhammad Idrees, 2010. "From the front line: Insurgent Pakistan",
Political Insight Magazine, utgåva april 2010, s.36-37.
- Baas, David, 2011. "Talibanerna kan bli en del av lösningen i Afghanistan",
Expressen, 2011-01-18
- Bienen, Henry – Herbst, Jeffrey, 1991. "Authoritarianism and Democracy in
Africa" i Rustow, Dankwart A. – Erickson, Kenneth P. (red.), *Comparative
Political Dynamics: Global Research Perspectives*, New York: Harper Collins
Publishers, s. 211-233
- Bukhari, Sayed Noor Shah, 2008. "Post 9/11 Pak-Afghan Border Dispute (A Case
Study of Durand Line)", *European Journal of Scientific Research*, vol. 19, nr.
2, s. 264-272
- Butt, Qaiser, 2011. "Pak-Afghan relations: Border clash mars peace overtures",
The Express Tribune – with the International Herald Tribune, 2011-04-28.
[Elektronisk], [http://tribune.com.pk/story/157727/afghan-forces-attack-
pakistan-army-check-post-4-wounded/](http://tribune.com.pk/story/157727/afghan-forces-attack-pakistan-army-check-post-4-wounded/). Hämtdatum: [2011-05-16]
- Cappeli, Vanni, 2005. "The Alienated Frontier: Why the United States Can't Get
Osama bin Laden", *Orbis*, vol. 49, nr. 4, s. 713-729
- Calvert, Peter, 2004. *Border and territorial disputes of the world*. 4th ed. London:
John Harper Publishing
- CIA 1, 2011. *The World Factbook – Afghanistan* [Elektronisk].
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/af.html>.
Hämtdatum:[2011-05-16]
- CIA 2, 2011. *The World Factbook – Pakistan* [Elektronisk].
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pk.html>.
Hämtdatum: [2011-05-16]
- Esaiasson, Peter – Gilljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena,
2010. *Metodpraktikan*. Upplaga 3:4. Stockholm: Norstedts Juridik AB
- Freedom House = FH, 2011. *Freedom in the World – Country Reports –
Afghanistan* [Elektronisk].
[http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=22&year=2011&country=7
980](http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=22&year=2011&country=7980). Hämtdatum: [2011-05-16]
- Galtung, Johan, 1969. "Violence, Peace and Peace Research", *Journal of Peace
Research*, vol. 6, nr. 3, s. 167-191
- Gibler, Douglas M., Tir, Jaroslav, 2010. "Settled Borders and Regime Type:
Democratic Transitions as Consequences of Peaceful Territorial Transfers",
American Journal of Political Science, vol. 54, nr. 4, s. 951-968

- Gibler, Douglas M., 2007. "Bordering on Peace: Democracy, Territorial Issues, and Conflict." *International Studies Quarterly*, vol. 51, nr. 3, s. 509—532
- Hague, Rod – Harrop, Martin, 2007. *Comparative Government and Politics*. 7th ed. London: Palgrave Macmillan
- Haerpfer, C.W. – Bernhagen, P. – Inglehart, R.F. – Welzel, C., 2009. *Democratization*. New York: Oxford University Press Inc
- Hasani, Enver, 2003. "Uti Possidetis Juris: From Rome to Kosovo", *Fletcher Forum of World Affairs*, vol. 27, nr. 2, s. 85-97
- He, Baogang, 2001. "The National Identity Problem and Democratization: Rustow's Theory of Sequence", *Government and Opposition*, vol. 36 nr. 1, s. 97-119
- Hensel, Paul R. - Allison, Michael E. - Khanani, Ahmed, 2006. "Territorial Integrity Treaties, Uti Possidetis, and Armed Conflict over Territory", Paper presented at the 2006 Shambaugh Conference "Building Synergies: Institutions and Cooperation in World Politics," University of Iowa, 13 October 2006.
- Holsti, Kalevi J., 1992. *Peace and war: armed conflicts and international order 1648-1989*. 2nd ed. New York: Cambridge University Press
- Huntington, Samuel P., 1993. "The Clash of Civilizations?", *Foreign Affairs*, vol. 72, nr. 3, s. 22-49
- Jarstad, Anna K., 2008. "Dilemmas of war-to-democracy transitions: theories and concepts" i Jarstad, Anna K. – Sisk, Timothy D. (red.), *From War to Democracy*. Cambridge: Cambridge University Press, s. 17-36
- Johnson, Thomas H., Mason, Chris M., 2008. "No Sign until the Burst of Fire Understanding the Pakistan-Afghanistan Frontier", *International Security*, vol. 32, nr. 4, s. 41-77
- Klein, James P. - Goertz, Gary - Diehl, Paul F, 2008. "The Peace Scale: Conceptualizing and Operationalizing Non-Rivalry and Peace", *Conflict Management and Peace Science*, vol. 1, nr. 25, s. 67-80
- King, Gary. 2001. "Proper Nouns and Methodological Propriety: Pooling Dyads in International Relations Data." *International Organization*, vol. 55, nr. 2, s. 497–507.
- Olsson, Staffan, 2009. "Kampen om Hearts & Minds in Afghanistan", *FOI Totalförsvarets forskningsinstitut*, FOI-R-2803-SE
- Omrani, Bijan, 2009. "The Durand line: History and Problems of the Afghan-Pakistan Border", *Asian Affairs*, vol. 40, nr. 2, s. 177-195
- Ratner, Steven R., 1996, "Drawing a Better Line: Uti Possidetis and the Borders of new States", *American Journal of International Law*, vol. 90, nr. 4, s. 590-624
- Roe, Andrew M., 2011. "What Waziristan Means for Afghanistan", *Middle East Quarterly*, vol. 18, nr. 1, s. 37-46
- Rose, Richard, 2009. "Democratic and Undemocratic States" i Haerpfer, C.W. – Bernhagen, P. – Inglehart, R.F. – Welzel, C., 2009 (red.), *Democratization*. New York: Oxford University Press Inc
- Rustow, Dankwart A., 1970. "Transitions to Democracy", *Comparative Politics*, vol. 2, nr. 3, s. 337-363

- Transparency International, 2010. *Corruption Perceptions Index 2010 Results* [Elektronisk], http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2010/results. Hämtdatum: [2011-05-16]
- Tremblay, Reeta Chowdhari, 2005. "Afghanistan: Multicultural Federalism as a Means to Achieve Democracy, Representation, and Stability" i Noel, Sid (red.), *From Power Sharing to Democracy*. Québec: McGill-Queen's University Press, s. 198-214
- Turan, Ilter, 1997. "Democratic Anomalies: Why some countries that has passed Vanhanen's Democratic Threshold are not Democracies", i Vanhanen, Tatu (red.), *Prospects of Democracy: A Study of 172 countries*, London: Routledge, s. 284-300
- Waziristan, 2011. *Waziristan – Wikipedia* [Elektronisk].
<http://en.wikipedia.org/wiki/Waziristan>. Hämtdatum: [2011-5-19]
- Zetterlund, Kristina, 2009. "Pakistan – Consequences of Deteriorating Security in Afghanistan", *FOI Totalförsvarets forskningsinstitut*, FOI-R-2683-SE